

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu este de done ori pre septemana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

N^{ru} 9 ANULU XXI.

Sabiu, in 13 Februaru 1873.

tru celelalte parti ale Transilvaniei's pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si fieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inscratiunile se platescu pentru int'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Insinuări.

Unele foi sasesci au inceput a se insinua la magiari. Stau insinuările aceste in legatura numai cu legea municipale a fundului regescu ce are sa se desbata in diel'a unghuresca, seu tientescu ele si mai departe, nu scimu si nici nu avemu sa facemu scrutari erudite si critice in privinta acest'a faptulu este negru pre albu, ca se face apelu la amorulu celor trei natii privilegiate si patru confessiuni recepte, batendu-se si eu'a, ca catu de bine a fostu ore candu si catu de bine aru fi candu s'aru inturna iera acele tempuri „fericite“.

On revient toujours a ses premiers amours nu este o dicere noua si asiá nu ne miramu de inclinatiunile aceste improspetate, de inclinatiunile de a impila de nou minoritatea tiei pre majoritatea acesteia.

Curioasa situatiune. Pre candu sasii anticameriza cu palariile in mana pre la boierii romani din Romania si Bucuresti, ca sa le ajute la unu drumu de feru, prin care sa-si radice industri'a „in spe“, carea, intre noi fia disu, in siepte sute de ani nu s'a potutu radica decatu la din mana in gura, ori-catu a fostu de proptita cu legi favorabile numai si numai pentru ei; pre candu arata romaneloru in tiea cu ambele manile ca unghuri nu voru alta decatu total'a nimicire a romaneloru si le recomanda asiá sa se lase de ori-ce amicitia cu aceia si se intielege ca acest'a sao incheia cu ei, adeca cu sasii; pre candu la Vien'a si Berlinu unghuri suntu denunciati de nisce selbatici, carii voru sa nimicisca pre purtatorii culturei in orientu si sa impedece latirea intereseloru germane, iera pre romani totu pre acolo ii descriu candu de nisce trandavi, candu de nisce hoti, candu de pastori si servitori ai sasiloru, pre atunci in epistole deschise catre cate unu conte seu in articuli de fondu a la „Kronstädter Ztg.“ cauta reinnoirea amicitiei celei vechi cu carea sa se reinaugureze er'a cea vechia, carea a pusu bas'a starei culturale a tiei din tempurile gasite de generatiunea presenta.

Sa fia apoi dupa tote aceste omulu in stare sa pricepa cum se intielege propagarea si respindirea culturei! Ori apoi ca cultur'a in intielesulu celu mai nou si mai modernu este egal cu impilarea, cu jugulu si cu apesarea?

Ast'a nu pote fi calea carea sa duca la vre-unu bine si cumca nu pote fi a doveditu trecutulu. Seu se pare cui-va ca ce nu s'a pututu strica sute de ani va sa se strice acum? Noi nu credemu.

Dara deca suntu romani asiá dupa cum ii descriu densii cu atat'a predilectiune de atatea ori in afara, pentru ce atat'a ingrigire, si atat'a temere de ei? Ori deca ei nu suntu asiá precum se descriu si au capacitatea de o vietia ca si alte popore ale civilizatiunei, pentru ce conspiratiunea in contra vietiei loru nationali? Au nu este iertatu fia-carei individualitati sa traiasca?

Audimu de multe ori dicendu-se ca nationalismulu e numai unu fanaticismu provenitu din o cultura inferioara si ca omenii cei adeverati trecu preste astefeliu de lucruri si cauta numai des-

voltarea culturei. Ei bine, romani nu voru mai multu decatu atat'a, dara se intielege ca romani. Asiá dara nimenea sa nu-si mai bata capulu decatu dupa tient'a cea mare si salutara a culturei.

Spre ajungerea scopulu acestuia inse nu trebuiescu denunciari nici sternire de suspiciuni, dupa cum au inceput a se practica aceste in tempulu din urma; conlucrare din tote puterile, unghuri ca unghuri, sasii ca sasii, romani ca romani, dupa cum a lasatu Ddieu pre fia-carele, spre radicarea buniei stari materiale si intelectuale a tiei, ca ci acest'a ne lipsesce inca tuturoru in patria nostra mai strimta.

Sa intrebamu astadi pre ori-care compatriotu, de ori-ce nationalitate, si sa vedemu ore nu vomu audi numai vaierari? Si apoi omeni cu minte totusi sa se si ocupe astadi cu lucruri cari si pentru seclii trecuti au fostu o pata rusinosá si cari nu aru duce la altu scopu decatu la total'a ruinare a locuitorimeii patriei nostre si la a face locu evreimeii si altoru venituri din strainelate.

Omenii cu mintea la locu voru conlucra astadi pentru bun'a intielegere intre cetatienii unei si aceleiasi patrie, dara nu pentru reinnoirea raneloru ce le-a fostu causatu patriei cele siepte pecate de morte de dinainte de 1848.

Diel'a Ungariel.

Siedint'a din 29 Ianuaru a casei deputatiloru o deschide presedintele Bittó la 10 ore. — Pre fotoliile ministeriali erau: Pauler Trefort, Szende, Kerkapoly. — P. Szentmiklossy indrepta catre ministrulu de interne interelatiunea ca de ore-ce legea comunale n'a regulatu gestiunea afaceriloru seraciloru, ci a lasat'o pendinte, nu afla de necesariu a lua cu referintia la acea mesuri legislative? St. Domachidy interelaza pre ministrulu de justitia ca nu are de cugetu a ascerne inca in sesiunea acest'a unu proiectu de lege despre rescumperarea beneficieloru regale, si deca d'a: candu are de cugetu a ascerne acestu proiectu de lege?

Ministrulu Pauler responde ca are lipsa de multe date statistice in afacerea acest'a. Pentru oulgerea acestoru date s'a esmisu o comisiune si presedintele acestei comisiuni deja e provocatu a ascerne rezultatulu activitati seie. Indata ce va capeta acele date se va si purcede la elaborarea proiectulu de lege si apoi se va presinta casei — Responsulu ministrulu se ia spre sciintia.

A. Lazar interelaza pre ministrulu de justitia in afacerea regularei relationiloru comune de posesiune, Talmaciu, Seliste si Branu, si catu si a comuneloru tianatore de acelea.

Ministrulu Pauler responde ca are cunoscint'a despre afacere, ca ci ea e amintita si in legi. De ore-ce inse aci se tracteaza de interese speciali, — gestiunea recere unu studiu profundu; si indata ce acestu studiu se va fi facutu, se va si presinta proiectulu de lege respectivu casei. — Se ia spre sciintia. — Urmeza dupa aceste ordinea dilei si se continua desbaterea generale despre bugetu, la care astadi iau parte: K. Simonffy, K. Tizza, Csánády, Lazar si Baldacsy, dupa ce siedint'a se si incheia.

Siedint'a din 30 Ianuaru a casei deputatiloru o deschide presedintele Bittó la 10 ore. Pre fotoliile ministeriali erau: Pauler si Pejacséviics. — I. Madarasz si continua vorbirea inceputa inca in siedint'a trecuta relativa la bugetu si dechiera cu privintia la contributiuni

ca principiulu contributiunei de venitu e celu mai dreptu, inse partea venitulu neconditionatu necesaria pentru vietia sa remana neingreunata cu contributiune. Cu privintia la contributiunea pamentului, steng'a nu doresce insarcinarea numai celoru mai bogati cu contributiune, ci o proportiune drepta.

Dupa aceste trece Medarasz la gestiunea bancei si intrebuintandu elu unele expresiuni nepotrivite dupa parerea dreptei lu provoca presedintele la ordine, ceea ce dede ansa la o scena cam tumultuosa. Mai vorbesce in fine contele Lónya y si apoi se incheia siedint'a.

Gura Oltului 25 Ianuaru 1873.

Motto: Perirea tea din tine Israile.

Vedi, D.le Redactoru! ce necasu mi-ai facutu cu provocarea dtale din nr. 4 a „Telegrafulu“ m'ai incurcatu, volens nolens, in polemia cu unu „sasu betranu uscatu“ ca iesc'a.

Cu unu sas u dicu, ca ci numai acestu soiu de omeni — seu in stilu sasescu vorbindu — omeni de acestu postavu potu 1. a intortoca adeverulu mintiendu nu pentru Christosu ci pentru sasii, si a 2. a a lua „cunoscendu-si bine interesele proprie“ numele sciintiei in desiertu.

Domnulu dr. adeca, care, precum arata initialele seie, preste A. B. nu au trecut, — intortocandu cuvintele mele din nr. 5 vine in nr. 7 a „Telegr. Rom.“ ca unu tramisu de susu pentru de a aperi publiculu (sasescu?) de parerile cele gresite si seducatore si de vocea cea raticata — acest'a i-a remasu in pena — unu profetu falsu si dice, ca eu a-si fi esitu in „interesulu binelui comunu“ cu o invetiatura practica la lumina; ca m'asiu fi folositu de calumnie indatinat pre la noi (sasii?) etc. etc.

Cine va fi cetitu articolulu meu din nr. 5, va trebui sa constateze, ca d. dr. A-B seu nu a intielesu, seu n'a voit sa intielega ce amu scrisu eu; ca ci eu nu amu scrisu in „intielesulu binelui comunu“ ci numai in interesulu — dupa parerea mea — a unei parti insemnate de romani; iera de alta parte, constatandu un'a seu alta fapta si dandu-mi parerea asupra ei, si tragandu consecintie din ea — nu amu comisiunatu. Ori dora aru fi calumnia, candu a-si dice — constatandu unu faptu — ca dela cutare seu cutare institutu de ascuratiune recendu ascuratii in progresu, geometricu, de candu unu conducatoriu, fara sciintie vage si cosmopolite dara practicu a cedatu loculu unui altui'a care, dupa nume celu pucinu, aru trebui sa soia si mai multu, iera nu numai mai multe? E ore calumnia, candu constatatu faptulu, ca sasulu de candu a venitu in Ardelu nici odata nu a facutu vr'unu bine romanului, ca totu-deun'a l'a pocalitu, ca e mai prudentu si mai circumspectu chiaru si decatu toti dri si drasii si consiliarii nostrii? E prin urmare calumnia, candu dicu catre unu romanu, sa nu se faca maimuca sasiloru — ardiendu-si ghiarele pentru castanele loru? etc. etc. Nu calumnia, dle dr. A. B. e numai o astu-feliu de asertiune, care, fiindu scornitura din venturi si fictiune a fantasiiei, nu are de scopu constatarea unei fapte seu a unei convingeri, ci numai s'afu u ma i uciderea morale (dupa impregiurari si materiale) a desprapelui. O astu-feliu de asertiune inse nici cea mai uscata scorburu nu va pote afla in cele scrise de mine in nr. 5 a „Telegr.“

Trecu la „sciintia“ dlui dr. A. B. Densulu parerea mea, cumca lini'a ferata Sabiu—Pitesti aru fi daunosa pentru comuneloru romane insirate in articulu meu din nr. 5, o afla „atat'a de miraculosa, in secolulu alu XIX.“ Abstragendu dela acea ca dupa parerea mea unu dr. de feliu nu aru trebui sa creda in miraculi si cu atat'u mai putienu in secolulu alu XIX, — apoi acelu'a cari totu-si credu in mi-

